

1

Комітет 2

3

4

5

6

ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Відбудувати Україну як сильну, заможну, технологічну країну для досягнення підписання Угоди про членство у Європейському Союзі

Стан сфери до війни

На кінець 2021 року:

- Номінальний ВВП - **\$200 млрд.** (зростання +3,4%)
- Прямі іноземні інвестиції - **\$6.7 млрд.**
- Експорт товарів та послуг – **\$68.1 млрд** (зростання +34,7%)
- Підтримка МСП:
 - **\$1.82 млрд** за програмою «Доступні кредити 5-7-9%», та
 - **\$0.18 млрд** за COVID-програмами
- Робочі місця: створено **400 тисяч** нових робочих місць
- Реформа корпоративного управління на ТОП-15 держкомпаній
- Україна реалізувала низку важливих євроінтеграційних реформ, зокрема у сфері децентралізації, публічних закупівель, адміністративних послуг, публічних фінансів, виборчого законодавства, земельних відносин тощо

Вплив війни на економіку

Війна змінила економічне становище України:

- 18.7% підприємств зупинені, 28.1% - майже зупинені (опитування)
- щонайменше \$9,6 млрд - втрати підприємств державного, приватного секторів економіки (дослідження КШЕ)
- бізнес-активність скорочується
- обмеження експорту через блокаду портів, поточні логістичні маршрути покривають менше 20% експорту
- понад 7.1 мільйонів українців (~25% населення) вимушено змінили свої домівки всередині країни
- щонайменше 4.3 млн офіційно зареєстровані як ВПО (станом на 20.06.2022 Мінсоцполітики)
- 5.4 мільйонів з 24.02.2022 виїхали за кордон та отримали тимчасовий прихисток в інших країнах
- щонайменше 4.8 мільйони українців втратили роботу
- видатки бюджету майже в 2 рази перевищують доходи

Якщо війна триватиме:

- за межею бідності опиниться 30% українців
- прогнозується падіння ВВП в межах 30-35%
- прогнозується зниження надходжень до бюджетів усіх рівнів (через скорочення податкових надходжень від підприємницької діяльності та зниження податкового навантаження)
- дефіцит бюджету 2022 року може перевищити \$35 млрд

Загальні збитки української економіки: близько **\$600 млрд.**

Ключові виклики

- Банкрутства та зупинка підприємств
- Руйнування ланцюгів постачання
- Високий рівень безробіття, зміна балансу робочої сили за регіонами
- Ризик неповернення значної частини громадян України
- Немодернізована (недоінвестована) сировинна економіка
- Заблоковані порти і вузькі наземні логістичні коридори
- Низька диверсифікація постачання енергоресурсів
- Надмірне фіскальне навантаження на бізнес і населення
- Зниження активності банків та заморожування інвестиційних проектів

Економічна політика воєнного часу

В умовах війни Україні вдалось зберегти відносну макроекономічну стабільність, подолати масштабну зупинку виробництва та вплив трудових ресурсів.

Нова економічна політика воєнного часу (програми і заходи):

програма релокації підприємств на безпечну територію

програми безвідсоткового кредитування для всіх сфер бізнесу

формування державного замовлення на продукцію

програма грошових виплат для внутрішньо переміщених осіб “єПідтримка”

впровадження низки важливих рішень з дерегуляції

державне регулювання задля уникнення системного дефіциту товарів та розгортання потужних інфляційних процесів

нова податкова політика, спрямована на зменшення фіскального навантаження на підприємства

соціальна підтримка внутрішньо переміщених осіб та допомога безробітним.

Стале відновлення України має ґрунтуватися на семи ключових елементах

Стратегічні імперативи:

1. Інтеграція в ЄС і доступ до ринків ЄС і G7;
2. Національна безпека.

Сприятливі фактори:

3. Макрофінансова стабільність:

- фінансова стабільність (включаючи ефективну податкову та митну систему, бюджетну та боргову політику);
- ефективні фінансові ринки;
- ефективне управління державними активами.

4. Сприятливе середовище для бізнесу:

- інвестиційна привабливість (верховенство закону, боротьба з корупцією, конкурентоспроможна вартість капіталу);
- спрощене регулювання;
- ефективний ринок праці.

Ключові рушії майбутніх змін:

5. Трансформація пріоритетних секторів:

- визначення пріоритетних секторів у контексті економічних можливостей, конкурентних переваг України, глобальних тенденцій;
- визначення «проектів-каталізаторів» для залучення приватних інвестицій у пріоритетні сектори.

6. Міцний людський капітал:

- масштабна програма перекваліфікації для забезпечення оптимального рівня локалізації;
- підвищення рівня якості життя (освіта, соціальний захист, охорона здоров'я, культура, спорт);
- вирішення демографічної проблеми.

7. Ефективна інфраструктура:

- модернізована фізична інфраструктура для забезпечення швидкої логістики в Україні та в Європу; модернізований житловий фонд та міське планування.

План відновлення та розвитку

Мета:

Відновлення економіки та стрімке економічне зростання для стрибку від перехідної економіки до економіки, що розвивається, за 10 років

Стратегічні цілі:

1. Відновлення:

за 12 місяців від часу завершення війни відновити безпечне середовище для комфортного життя людей та ведення бізнесу в Україні

2. Зростання:

забезпечити зростання ВВП України з \$200 млрд. у 2021 році до **\$500 млрд.** у 2032 році та подальшу здатність економіки генерувати високі темпи економічного зростання

3. Європа:

досягти повної відповідності економічним критеріям членства в Європейському Союзі

Завдання економічного блоку плану відновлення та розвитку

Короткострокові завдання (завдання часу воєнної економіки):

2022

- | Максимально швидко відновити діяльність підприємств, забезпечивши нарощування пропозиції на ринку;
- | Спростити регуляторне середовище, розширити програми підтримки бізнесу із фокусом на МСБ;
- | Підтримати бізнес в питаннях збереження та збільшення зайнятості, стимулювати повернення громадян з-за кордону;
- | Впровадження управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки відповідно керівних принципів ОЕСР щодо корпоративного врядування на підприємствах акціонером (засновником, учасником) яких є держава, які зокрема передбачають: надання наглядовим радам повноважень щодо призначення та звільнення керівника підприємства, затвердження фінансових, інвестиційних та стратегічних планів;
- | Підготовка до приватизації державних нестратегічних активів: затвердження переліку державних стратегічних активів, спрощення та пришвидшення передачі активів на приватизацію, законодавчо дозволити приватизацію шляхом IPO (неконтрольного пакету, не більше 49% статутного капіталу) для ТОП-15 підприємств;
- | Започаткувати переговорний процес щодо членства України в ЄС та продовжити інтеграцію України в економічний простір ЄС.

Середньострокові завдання (завдання часу післявоєнної економіки):

2023-2025

- | Впровадити інструмент гарантій від урядів-партнерів для залучення інвестицій;
- | Зменшити регуляторне та адміністративне навантаження на бізнес та запровадити нові інструменти підтримки для малого та середнього бізнесу;
- | Відбудувати зруйновані та пошкоджені потужності, побудувати нові виробництва, зокрема для переробки місцевої сировини, збільшуючи ланцюги створення доданої вартості в Україні;
- | Приватизація всіх державних нестратегічних активів;
- | Сприяти повній продуктивній зайнятості та реалізації здібностей особистості у трудовій діяльності;
- | Розширити доступ до ринків збуту продукції з високою доданою вартістю, зокрема забезпечити повний доступ до ринків G7 та ЄС;
- | Провести передвступні переговори, поглибити економічну інтеграцію з ЄС та підписати договір про членство у грудні 2024 року.

Стратегічні завдання (завдання в рамках переходу до нової економіки):

2026-2032

- | Суттєво наростити експорт переробної продукції з більш високою часткою доданої вартості;
- | Забезпечити перехід економіки на нові інноваційні тренди розвитку;
- | Проведення IPO (неконтрольного пакету, не більше 49% статутного капіталу) окремих підприємств з ТОП-15 державних підприємств;
- | Забезпечити функціонування гнучкої та бізнес-орієнтованої регуляторної системи;
- | Забезпечити адаптацію економіки України до критеріїв, необхідних для інтеграції з ЄС, набути повноцінне членство у ЄС.

Топ прїоритетних проєктів у сферї

Проекти, що спрямованї на досягнення стратегїчних цїлей:

1. "Інвестиційне меню" (індикативне планування розвитку переробної промисловостї на 2023-2032 роки)
2. Створення Національного фонду структурної трансформації економіки - Банк реконструкції та розвитку
3. Розбудова мережі індустриальних парків
4. Впровадження політики закупівель товарів, робїт та послуг з відновлення, в тому числі за кошти донорів, через електронну систему Prozorro

5. Страхування від воєнних ризиків

6. Ефективні програми зайнятостї, інклюзивний ринок праці

7. Імплементация економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

8. Мультикластерне економічне партнерство Україна-ЄС

7 ключових реформ у сфері економіки

Структурна перебудова економіки через прискорений розвиток переробної промисловості та інновацій (залучення інвестицій, нарощування експорту, інтеграція у глобальні ланцюги створення доданої вартості)

Розквіт МСБ через дерегуляцію, зниження податкового навантаження, розширення доступу до знань, ринків, капіталу та створення комфортних умов для ведення бізнесу

Реформа ринку праці через впровадження ринкових засад відносин між працівниками та роботодавцями

Імплементация економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом

Управління державною власністю: приватизація та корпоративне управління

Реформа ринків, зменшення впливу монополій та деолігархізація економіки

Реформа правоохоронних органів у сфері запобігання економічним злочинам

Потенціал синергії внутрішньодержавних перетворень, зовнішньоекономічних і зовнішньополітичних ініціатив

- Розширення напрямків співробітництва та зміцнення двосторонніх відносин, незважаючи на військовий стан в Україні;
- Початок переговорів про вступ України в ЄС, що сприятиме відновленню економіки України;
- Подальший розвиток усієї державної політики, де нас підтримує ЄС: енергетична безпека, корпоративне управління, конкурентна політика, МСП, податки, інвестиційна політика, безпека харчових продуктів, захист споживачів, боротьба з корупцією, державне управління та державні фінанси;
- Нинішня підтримка лібералізації торгівлі має створити основу для подальшої економічної інтеграції нашої держави, захищаючи основні цінності у всьому світі;
- Доступ України до структурних фондів Європейського Союзу – основа для наближення до норм і стандартів ЄС;
- Розблокування глибоководних чорноморських портів України задля запобігання глобальній продовольчій кризі;
- Післявоєнна відбудова і розвиток України, зокрема, в рамках Інвестиційного меню – індикативного плану розвитку української переробної промисловості.